

Det Anarkistiska Biblioteket

Rickard Almskougs död

Samhället har mördat honom

C. J. Björklund

C. J. Björklund
Rickard Almskougs död
Samhället har mördat honom
1909

Tidningen Brand #24 1909

www.anarkistiskabiblioteket.se

1909

Så är han död, vår kamrat. Hans levnadshistoria var proletärens mörka, dystra, kanske gående i något mera svart än vanligt.

Tidigt kastades han ut i kampen för tillvaron, tidigt lärde han känna socialismen. Han slöt sig först till den soc.dem, ungdomsrörelsen, men studier av samhällslivet samt hatet, som glödde inom honom, mot klassamhället gjorde att han blev anarkist. Han slöt sig till ungsocialismen genom att ingå i Kalmar ungsocialistiska klubb, där han deltog i arbetet med liv och lust.

Sin ställning till militarismen klar gjorde han långt innan tiden var inne för honom att lära sig döda. Han sade tydligt ifrån, driven av övertygelse: Jag vägrar. Han gjorde det också. När tiden var inne, delgav han befälhavaren - genom skrivelse i *Brand* - sin mening om exercisen.

Den dagen bevärningen reste, följde han jämte en annan kamrat med och delade ut flygblad. Dagen efter, den 14 april, hämtades han av polis och fördes till Hultsfred slätt, där han fick sitta 8 dagar, i en mörk stinkande cell. Ohyggligt kallt var där. Sådana arrester borde avskaffas, förbjudas.

De medverkande omständigheterna beredde honom dock så mycken glädje de kunde. Beväringarna högaktade samt prisade hans handling.

När kläderna buros fram, och han tillfrågades om han var villig ikläda sig uniformen, skymfade han statens heliga inrättning genom att sätta foten i mösskullen och svara: »Skulle jag ta på mig denna uniform, nej aldrig!»

Så föll domen. Den löd på 3 månaders straffarbete. Han fördes till Vesterviks kronohäkte...

Vi väntade länge på några underrättelser från honom, men allt var så tyst.

Levande begravnen!

Så tisdagen den 1 juni på middagen kom 2 kortbrev till hands i Kalmar bosatta broder, det ena innehållande att han sjuknat, det andra att han var död samt kom att begravas på onsdag!

Märk: meddelandet om hans sjukdom samt död kom samtidigt 1 ½ dag efter hans död.

Var det manne meningen att begrava utan obduktion? Han var aldrig inskriven på sjukhuset.

På klubbmötet samma kväll rädde en tryckt stämning. Saknaden var stor. Vi stodo slagna. Vi beslöt begravningen skulle ske i Kalmar och fordade undersökning.

Tidningarna innehålls uppgifter i enlighet med vederbörande myndigheters. *De medge dock att det är ett upprörande fall.*

Direktörens och vaktmästarens vid fängelset uppgifter stämma utmärkt väl ihop. De intyga att han fått ordentlig läkarvård, att han visserligen legat sjuk 9 å 10 dagar i cellen, men icke varit något vidare sjuk förrän pingstdagen.

Att han arbetat till dess han blivit sjuk, och att han åtnjutit »ovanligt stora fördelar, ty han var så ovanligt snäll samt nöjd.»

Direktören hade av misstag erbjudit honom att skriva, men han hade avböjt detta!!! Han tog dessutom gud till vittne att han blivit ordentligt skött. Hr direktör: Gud är jävig, han är part i målet.

Hr vaktmästare: Varför darrade ni? Är ni rädd eller feg? I så fall varför?

Vid förfrågan om dödsorsaken upplystes av underläkaren vid lasarettet att den var så ovanlig att den icke kunde sägas på svenska. Den hade återverkat på hans psykiska tillstånd. Förklarade slutligen sjukdomen vara tuberkulos i binjurarna.

Överläkaren trodde det inverkat att han var undernärld. Ansåg att han fått tillräcklig vård. - Hur vet Ni det? Fängelseläkaren visste inte av vilken sjukdom han lidit under fängelsetiden. Febern trodde han förorsakats av en halssjukdom!

Medgav att han fördes till lasarettet i döende tillstånd, men sjukdomen var ändå obotlig. - Hur vet Ni det?

Som dödsorsak angav han kräfta i binjurarna. Nybildning eller tumör. Meningens var att operera honom. Trodde ej det var lönt att bråka, ty »vi äro nu eniga alla tre (läkarna) om dödsorsaken, så att vi äro skyddade.»

Till detta må sägas följande: Almskoug har varit sängliggande hårt sjuk i en 10 dagar, han var även sjuk dagarna förut, då han kräktes och arbetade.

Symtomen tydde på blindtarmsinflammation.

Alla dagarna var han förskräckligt medtagen. De sista 5 dagarna var han - *dödssjuk*, ögonen sjönk allt djupare in i honom, det syntes tydligt att han blev sämre och sämre. Under dessa dagar låg han liksom i dvala.

Han var så svag att han icke orkade lyfta ett glas vatten, mycket mindre den tunga fängelsemuggen.

Tänk er kamrater, så fick han ligga ensam i den mörka, dystra, fängelsecellen, fjärran från vänner.

Låtom oss minnas detta!

Pingstdagsmorgon kl. 5 var vakten inne i cellen, han såg då att döden var nära. Han anmälde det. Läkaren kallades så kl. 8 f. m. då Almskoug vid ½ 10 tiden - efter att först fått morfinsprutning - fördes till lasarettet, där operationsbordet stod färdigt; *han var då mer död än levande.*

Han var för svag att opereras, någon puls kändes inte, och han hölls vid liv genom insprutningar tills kl 6,15 då livet flydde.

Varför icke förut forsla honom till lasarettet, i all synnerhet då läkaren icke visste vilken sjukdom det var?

Tror kanske dr. Vallenkvist det går att rädda en döende på ett lasarett? Varför har Ni inte undersökt honom noggrant? Var det därför ”att det inte var så noga med en ungsocialist?”

Att få lite mjölk och grov hård rågbulle, kallas det att ha åtnjutit ”särskild sjukkost”.

När vaktmästaren en dag frågade honom vad han ville ha, svarade han: ”Ett ägg”, han fick aldrig ägget. Varför?

Kallades detta ”ovanlig human behandling”?

Har han dött av svält?

Han var nämligen till ytterlighet avmagrad.

En dag när ett omslag på magen på läkarens tillsägelse skulle läggas, tog konstapeln en binda som knöts om, för att det skulle ligga still. Direktören förbjöd denna bindas användande och gav konstapeln ett ungefär 3 meter långt streck. Tänk er ett streck att linda om ett omslag med!

Han plågades också förskräckligt av detta. För att lindra plågorna om nätterna, köpte en konstapel nålar för att hålla förbandet stilla.

Skall detta vara bevis på en ”ovanligt human behandling” av direktören? Av detta torde framgå att vår fordran på opartisk undersökning är berättigad.

Fängelseprästen, vilken icke besökt honom de sista dagarna, tyckte att han var något fanatisk. Rätt så. Idealistiskt lagd, var det klarhet han sökte. Sin vägran ångrade han icke, utan var fullt tillfreds med sig själv. Han var fullkomligt lugn, - där han låg förklarade han, att anarkismen var hans samhällsideal.

Han berättade att direktören frågat honom om det inte varit bättre han excerserat, så hade han sluppit sitta här i fångdräkten. Han hade då svarat: ”Nej, denna dräkten är inte så förhatlig.”

Samhället har hämnats. Våra fiender borde vara tillfredsställda, i all synnerhet den pastor som önskade att ”myndigheterna borde inte lägga fingrarna emellan”.

Begära de mera?

Där han nu ligger i kistan, stel, kall, vit och fin, med ögonen halvöppna och munnen hårt slutet, utgör han ett bevis för de tankar vilka säkerligen många tänker: *Samhället har mördat honom! Staten har hämnats!*

Störta staten! Slit sönder samhället!